

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่อง “ทัศนะต่อการพัฒนาความก้าวหน้าในการทำงานของพนักงานสำนักงานประกันสังคม” ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย วิธีการศึกษา ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

วิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งการศึกษาค้นคว้า เป็น 2 ส่วน คือ

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Study) โดยศึกษาจาก หนังสือ ตำรา เอกสารทางวิชาการ บทความ วิชานิพนธ์ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประกอบการศึกษาให้สมบูรณ์

2. การศึกษาค้นคว้าจากภาคสนาม (Field Study) เป็นการศึกษาและรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานสำนักงานประกันสังคม ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 3,344 ราย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มประชากรตัวอย่างที่ศึกษา เป็นพนักงานสำนักงานประกันสังคม ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มคือ พนักงานในส่วนกลาง พนักงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พนักงานในส่วนภูมิภาค

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา มีทั้งหมด 3,344 คน เป็นพนักงานในส่วนกลาง จำนวน 691 คน ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 835 คน ในส่วนภูมิภาค จำนวน 1,818 คน และในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการสุ่มตัวอย่าง คือ ตารางแสดงขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย โดยใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับศึกษาสัดส่วนของประชากร ณ ระดับความเชื่อมั่น 90% เมื่อยอมให้คลาดเคลื่อน (E) ของการประมาณค่าเฉลี่ยเกิดขึ้นในระดับ $\pm 10\%$ และ

ใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ R.V. Krejcie and D.W. Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 341 คน (สถิติพัฒนา ยอดเพชร, 2549, น. 164) ตามรายละเอียดดังนี้

1. ส่วนกลาง จำนวน 70 คน ประกอบด้วย พนักงานจากกองการเจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศ กองประสานการแพทย์และฟื้นฟูสมรรถภาพ กองเงินสมทบ
2. สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ จำนวน 85 คน ประกอบด้วยพนักงานจากสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 2, 5, 7, 8
3. ส่วนภูมิภาค จำนวน 186 คน ประกอบด้วยพนักงานจากสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรปราการ นนทบุรี ราชบุรี นครปฐม สระบุรี เชียงใหม่ น่าน นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุราษฎร์ธานี ตรัง (ตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1
กลุ่มตัวอย่าง

หน่วยงาน	จำนวนพนักงาน	ขนาดตัวอย่าง
ส่วนกลาง	691	70 คน
เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร	835	85 คน
ส่วนภูมิภาค	1,818	186 คน
รวม	3,344	341 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย ข้อคำถามปลายเปิดและปลายปิด แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประเภทพนักงาน อายุงาน อัตราค่าจ้าง

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะพนักงานในการพัฒนาตนเอง เพื่อให้ได้รับความก้าวหน้าในการทำงาน แบบสอบถามจะให้ผู้ตอบทำ ✓ ในช่องว่างที่คิดว่าใช่หรือไม่ใช่

ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลสอบถามทัศนคติต่อการพัฒนาความก้าวหน้าในการทำงานของพนักงานสำนักงานประกันสังคม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มีแบ่งการวัดเป็น 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด โดยผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาความก้าวหน้าในการทำงาน เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะโดยเสรี จำนวน 1 ข้อ

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ได้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบรายละเอียดของข้อคำถามทุกข้อ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ (Pre-test) เพื่อหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น โดยนำไปทดสอบกับพนักงานในสังกัดที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 ชุด

การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบ และนำมาปรับปรุงแก้ไข เรียงลำดับ แล้วนำไปทดสอบ (Pre-test) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) กับพนักงาน จำนวน 30 คน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .9209

เมื่อพิจารณาในภาพรวมทั้งหมดของแบบสอบถาม ระดับความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง ผู้ศึกษาจึงได้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาปรับปรุงข้อคำถามบางส่วนอีกครั้ง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นได้ว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความสมบูรณ์ สามารถครอบคลุมเนื้อหาและอยู่ในเกณฑ์ที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ ซึ่งแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 341 ชุด โดยผู้ศึกษาได้แจกแบบสอบถามด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่างในส่วนกลาง ส่วนกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาค ได้ประสาน พร้อมทั้งส่งและรับทางไปรษณีย์ ซึ่งระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 3 สัปดาห์ ได้รับแบบสอบถามคืน จากกลุ่มตัวอย่างในส่วนกลาง จำนวน 69 ชุด

เขตพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 85 ชุด ส่วนภูมิภาค จำนวน 161 ชุด รวมทั้งสิ้นจำนวน 315 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.37

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถาม เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical package for Social Sciences) หรือ SPSS และใช้สถิติในการ วิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้แจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลเรื่องคุณลักษณะเฉพาะในการพัฒนาตนเองของพนักงานจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบในงาน ด้านการประเมินตนเอง ด้านการกำหนดเป้าหมายและวางแผนความก้าวหน้าในการทำงาน และด้านการพัฒนาตนเองโดยการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ในแต่ละข้อคำถามให้เลือกตอบถูก ผิด ถ้าตอบถูก (ใช่) ได้ 1 คะแนน ตอบผิด (ไม่ใช่) ได้ 0 คะแนน เกณฑ์การแบ่งระดับคุณลักษณะเฉพาะในการพัฒนาตนเอง แบ่ง 2 ระดับ ได้แก่

- คุณลักษณะเฉพาะในการพัฒนาตนเองต่ำ คือ ได้คะแนนน้อยกว่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X})

- คุณลักษณะเฉพาะในการพัฒนาตนเองสูง คือ ได้คะแนนมากกว่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X})

3. ข้อมูลเรื่องทัศนคติต่อการพัฒนาความก้าวหน้าในการทำงานของพนักงานสำนักงานประกันสังคม พนักงานประกันสังคมจะได้รับความก้าวหน้าในการทำงาน ประกอบด้วยด้านต่าง ๆ จำนวน 5 ด้าน คือ การจัดกรอบอัตรากำลังที่เหมาะสมเพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน การกำหนดลักษณะของบุคคลที่จะได้รับความก้าวหน้า การมอบหมายงานที่ทำเหมาะสมกับศักยภาพ การเลื่อนขั้นค่าจ้างกรณีพิเศษ และ การพัฒนาเพิ่มเติมทักษะความรู้ / การฝึกอบรม/ทุนฝึกอบรม /การศึกษาดูงาน/ทุนศึกษาต่อ ลักษณะการให้คะแนน ข้อคำถามแบ่งเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีวิธีให้คะแนนดังนี้ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด

คำตอบ	คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ
ระดับมากที่สุด	5	1
ระดับมาก	4	2

ระดับปานกลาง	3	3
ระดับน้อย	2	4
ระดับน้อยที่สุด	1	5

จากการให้คะแนนดังกล่าวข้างต้นผู้ศึกษาจะแบ่งเกณฑ์ในการวัดครั้งนี้ ออกเป็น 5 ระดับ โดยมีวิธีการดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนขั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายของระดับคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง ทิศนะต่อการพัฒนาความก้าวหน้าในการทำงานของพนักงานสำนักงานประกันสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง ทิศนะต่อการพัฒนาความก้าวหน้าในการทำงานของพนักงานสำนักงานประกันสังคม อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ทิศนะต่อการพัฒนาความก้าวหน้าในการทำงานของพนักงานสำนักงานประกันสังคม อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ทิศนะต่อการพัฒนาความก้าวหน้าในการทำงานของพนักงานสำนักงานประกันสังคม อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ทิศนะต่อการพัฒนาความก้าวหน้าในการทำงานของพนักงานสำนักงานประกันสังคม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์หาค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS มีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ความถี่ (Frequency)
2. ค่าร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย (Mean)
4. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
5. เปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้ค่า ค่า t-test (Independent Samples) และค่า F-test กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Statistical Significant) ที่ 0.05 การเปรียบเทียบ

ความแตกต่างระหว่างตัวแปรโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance ANOVA) และการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีเซฟเฟ (Secheffe Procedure) และการหาค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

6. ข้อมูลที่ได้จากข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิดใช้วิธีเรียงลำดับความสำคัญมากน้อยของความเห็น และจัดกลุ่มให้อยู่ในหมวดหมู่ประเภทเดียวกัน

ข้อจำกัดในการศึกษา

การศึกษาเรื่องทักษะต่อการพัฒนาความก้าวหน้าในการทำงานของพนักงานสำนักงานประกันสังคมครั้งนี้ ข้อคำถามส่วนใหญ่ เป็นคำถามเชิงบวก ทำให้มีข้อจำกัดเรื่องผลการศึกษาที่จะนำไปใช้อ้างอิง

การนำเสนอผลการศึกษา

การนำเสนอผลการศึกษาในครั้งนี้ เป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงที่ได้จากการศึกษาวิจัย โดยการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยาย